

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 698
van **AXEL RONSE**
datum: 10 juni 2022

aan **JO BROUNS**

VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Samenwerkingsovereenkomst VDAB-Actiris - Evaluatie

De paradox is al langer bekend. Terwijl werkgevers in de Vlaamse rand rond Brussel op zoek zijn naar werkrachten, zijn er tal van werkzoekenden in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest die geen werk vinden. In het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, met een diensteneconomie, is er vooral vraag naar hooggeschoolde profielen. Amper één op de zeven vacatures vergt geen of weinig scholing. Daardoor is er een enorme mismatch tussen de vacatures en de beschikbare profielen. De studie van view.brussels, het Brusselse observatorium voor werk en opleiding, legt de vinger op de wonde en besluit dat het hebben van een diploma kansen geeft op een baan. Drie op de vier jongeren met een bachelor- of een masterdiploma vindt binnen het jaar een duurzame job. Van wie geen diploma middelbaar onderwijs heeft, vindt maar één op de drie een job binnen de 12 maanden.

Actiris en VDAB lanceerden in september 2020 de campagne 'Een job, c'est aussi un job' om meer Brusselaars te overtuigen om in Vlaanderen aan de slag te gaan.

Tot slot werd er op 24 juni 2021 een hernieuwde samenwerkingsovereenkomst tussen de VDAB en Actiris gesloten over de afstemming van het arbeidsmarktbeleid, opleiding, vorming en de bevordering van de mobiliteit van werkzoekenden.

1. Hoe kijkt de minister naar de huidige samenwerkingsovereenkomst tussen Actiris en VDAB? Hoe verloopt de samenwerking? Welke stappen werden na één jaar vooruit gezet?
2. Volgens het samenwerkingsakkoord moet er jaarlijks een arbeidsmarktanalyse gebeuren door de studiediensten. De raden van bestuur van VDAB en Actiris zullen op basis daarvan de doelstellingen bepalen en een meerjarige samenwerkingsovereenkomst sluiten met concrete modaliteiten en resultaatsindicatoren.

Wat is de stand van zaken? Wat zijn de aandachtspunten die vandaag worden aangepakt?

3. Daarnaast wordt een samenwerkingsovereenkomst tussen Actiris, VDAB, Het Huis van het Nederlands in Brussel en het Agentschap voor Integratie en Inburgering gesloten voor de begeleiding van werkzoekende inburgeraars en anderstaligen.

Werd deze samenwerkingsovereenkomst reeds uitgewerkt? Wat zijn de accenten die daarin worden gelegd?

4. Er worden twee belangrijke drempels benoemd, namelijk de wil om in Vlaanderen aan de slag te gaan en de talenkennis.

Op welke manier worden deze drempels aangepakt en weggewerkt?

5. Hoe evalueert de minister de campagne 'Een job, c'est aussi un job'? Op welke manier zal dat een vervolg krijgen?

ANTWOORD

op vraag nr. 698 van 10 juni 2022

van **AXEL RONSE**

1. Het Vlaams-Brussels samenwerkingsakkoord van juni 2021 gelast Actiris en VDAB om een meerjarige samenwerkingsovereenkomst af te sluiten. Na onderling overleg tussen beide diensten, werd voorgesteld om een laatste eenjarige overeenkomst op te maken. Immers, het nieuwe beheerscontract van Actiris zal eind 2022 worden afgesloten. Het is de intentie om vanaf 2023 opnieuw een meerjarige overeenkomst Actiris-VDAB op te maken en daarbij gezamenlijke doelstellingen en streefcijfers te bepalen. De ambities, indicatoren, ... uit het beheerscontract van Actiris, kunnen dan ook een vertaling krijgen in de meerjarige overeenkomst.

Hoewel er een goede verstandhouding en een gezamenlijke bereidheid zijn bij VDAB en Actiris blijkt uit de eerste resultaten van 2022 dat het aantal Brusselse werkzoekenden toegeleid door Actiris, en het aantal Brusselse werkzoekenden dat effectief start in een VDAB-traject, daalt. VDAB en Actiris plannen alvast intensieve gesprekken om te onderzoeken hoe de instroom van Brusselse werkzoekenden naar dienstverlening van VDAB, en de doorstroom van Brusselse werkzoekenden naar de Vlaamse arbeidsmarkt, kunnen verhoogd worden.

2. De externe publicatie van de gezamenlijke arbeidsmarktanalyse VDAB-Actiris stond gepland op 21 juni.

De overeenkomst 2022 steunt op de bepalingen in het Vlaams-Brussels samenwerkingsakkoord van juni 2021, en op de aanbevelingen die geformuleerd werden op basis van de gemeenschappelijke arbeidsmarktanalyse. Zo worden de bestaande maatregelen in het kader van de Mandatering verdergezet en bijgestuurd. De begeleiding voor de cursisten tijdens de 'klassieke' VDAB-opleiding, wordt uitgebreid met maatwerkopleidingen op vraag van bedrijven. Het LAB-project (Laagdrempelig opleidingsAanbod voor Brusselse werkzoekenden met grote afstand tot de arbeidsmarkt) wordt verlengd; de doorverwijzing van Brusselse werkzoekenden naar de Vlaamse werk-zorgtrajecten wordt mogelijk gemaakt en de werving van twee werk-welzijnsbemiddelaars bij VDAB moet het aantal stopzettingen in de beroepsopleiding of de bemiddelingstrajecten reduceren zodat meer werkzoekenden doorstromen naar de arbeidsmarkt. De concrete doelstellingen en streefcijfers zullen begin 2023 bepaald worden, en opgenomen worden in de volgende meerjarige overeenkomst.

Het gezamenlijke onderzoek van VDAB en Actiris maakt voor mij alleszins duidelijk dat we blijvend zullen moeten werken op de bereidheid van werkgevers om kandidaten uit Brussel werkelijke kansen te bieden, en daarbij ook rekening te houden met de arbeidsomstandigheden.

Om de gestelde ambities te kunnen waarmaken zullen we ook vanuit het beleid actie moeten ondernemen rond de verschillende drempels die in het gezamenlijke onderzoek zijn naar voor gekomen. Zo wil ik met mijn Brusselse collega in overleg gaan over de gewestelijke opleidingspremie die al lang in de steigers staat, over de toepassing van de jobbonus, en over de structurele drempels inzake mobiliteit die steeds nadrukkelijker naar voor komen.

Ik heb mijn Brusselse collega ook gevraagd om de kansen op tewerkstelling in Vlaanderen te blijven benadrukken, alsook om een traject naar een Vlaamse vacature minder vrijblijvend te maken. Wie de keuze maakt voor een Nederlandstalig traject, moet daar ook het nodige engagement voor tonen om dit traject te doorlopen en ook te solliciteren op een Vlaamse vacature.

3. Er is nog geen nieuwe samenwerkingsovereenkomst afgesloten tussen Actiris, VDAB, het Huis van het Nederlands Brussel en het Agentschap voor Integratie en Inburgering. Er vonden reeds voorbereidende gesprekken plaats met het Agentschap, maar de concrete onderhandelingen voor de nieuwe overeenkomst moeten nog opgestart worden.
4. VDAB en Actiris voeren opnieuw een gezamenlijke, brede campagne met focus op Nederlands leren en de nederlandstalige beroepsopleidingen. Elke Brusselse werkzoekende die interesse toont, wordt snel opgepikt en krijgt het aanbod om Nederlands te leren via VDAB, in combinatie met bemiddeling naar werk. Er is een brede waaier aan NT2-opleidingen, mede dankzij de samenwerking met het Huis van het Nederlands Brussel en de Brusselse CVO's. Werkzoekenden die in het VDAB-traject starten, kunnen bijgevolg ook snel starten met hun taallessen Nederlands. Het VDAB-aanbod blijft een vrijblijvend aanbod voor de Brusselse werkzoekenden.

De instroom in de VDAB-trajecten en in de taallessen Nederlands is sterk gedaald (zie vraag 1) en onder de kandidaten die toegeleid worden door Actiris, neemt het aandeel kortgeschoolden sterk toe. Zeker voor deze doelgroep, kortgeschoolde werkzoekenden, is de combinatie met de Nederlandstalige beroepsopleidingen een belangrijke hefboom richting tewerkstelling. Uit de evaluatie van de Mandatering 2018-2019 is gebleken dat de uitstroom naar werk bij kortgeschoolden die een beroepsgerichte opleiding gevolgd hebben, 20% hoger ligt dan bij de kortgeschoolde werkzoekenden die enkel een Taalbad Nederlands volgen in combinatie met bemiddeling naar werk.

5. Na een succesvolle campagne in 2020 en het voorjaar van 2021 had een derde wave van de campagne 'Een job, c'est aussi un job' in het najaar van 2021 opnieuw als doelstelling de Brusselse werkzoekenden te motiveren te solliciteren in de rand.

In de campagne werden de bestaande vooroordelen die leven bij de Brusselse doelgroep (talenkennis, afstand, aantal vacatures, jobkansen) ontkracht aan de hand van:

- getuigenissen in sociale media,
- inzet van influencers,
- activiteiten met een koffietruck op de drukbezochte plaatsen in Brussel en
- affichage in het openbaar vervoer.

Deze actie resulteerde in een conversie waarin we het aantal inschrijvingen voor de gemeenschappelijke infosessie 'Werken in Vlaanderen' van VDAB en Actiris beperkt zagen stijgen en we de overweging bij de doelgroep om taallessen te volgen en te solliciteren in de rand eveneens zagen toenemen.

Omdat het belangrijk is om deze boodschap te blijven herhalen, krijgt deze actie nu een vervolg met een vierde wave naar werkzoekenden. We hernemen de succeskanalen van de vorige waves: sociale media, activiteiten bij het doelpubliek.

In het najaar doen we voor het eerst ook een campagne naar de werkgevers van de Vlaamse rand om hen warm te maken om Brussels talent aan te werven voor hun openstaande vacatures. We geven de werkgever tal van mogelijke oplossingen mee die de competenties van de werkzoekenden kunnen versterken: stages, werkplekleren, taallessen, ... Werkgevers kunnen rekenen op ondersteuning van VDAB en Actiris om de aanwerving te faciliteren.